

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

November 1944

32 årg. N:r 11

ORGAN FÖR SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

Mi aranĝas universalan Esperanto-Kongreson.

En fortaj horoj oni planu. Dum la hela somero, la metereologie plej bela, kiun nun vivanta svedo povas memori, la espero pri militfino kaj paco revenis donante al ni gajecon kaj — forton. Niaj pensoj ekludis pri grandfaroj, kaj niaj rondoj "decidis" rekolekti la mondan esperantistaron al nova interkonatiĝo, nova laboro kaj festo. Ni pensis pri mondokongreso denove en Svedlando, kaj La Espero invititis niajn legantojn al konkurso pri bona programo.

Nia konkurso sub la titola temo donis al ni multan sed tre interesan laboron, multajn demandojn kaj multe da skribado. Inter la konkursantoj unu tiel ege superis la aliajn ke la disdono de la premio estas por ni tre facila. La proponojn de la gajninto, sinjoro Jan Strönne en Malmö, ni presas ĉi tie. Ni presas ĝin svedlingve, ĉar la afero devas esti diskutata inter ni svedoj antaŭ ol ĝi estos preta por la monda publiko.

S-ro Strönne skribas:

JAG ANORDNAR EN UNIVERSELL ESPERANTO-KONGRESS.

Svenska Esperanto-Tidningens utlysta pristävlan om förslag till programpunkter etc. vid en ev. världskongress i Sverige eller annorstädes frestar till deltagande.

Det är givet att man utan vidare skulle kunna låta fantasien få fritt spelrum och prestera en lista med önsketänkande. Dock synes det mig härvidlag vara nödvändigt att ha fast mark under fötterna och bara komma med sådana förslag, som i nuvarande stund skulle ha någon utsikt att kunna realiseras. Dessutom är ett program eller dess detaljer ytterst beroende på de resurser, som stå till buds på de olika platserna, och som variera ytterst avsevärt.

Ett kongressprogram har ju alltid ett obligatoriskt skelett, som liksom formas av sig självt, när människor från olika länder stråla samman för att samtala på ett och samma språk.

Ett sådant skelett skulle kunna se ut så här:

Första dagen:

Den obligatoriska invigningshögtidligheten med diverse ceremonier och sedvänjor, som sätta krydda på anrättningen, och som markerar rörelsens egenart.

Intervjuer i radio av representanter för olika nationer. Esperantoutställning på platsen (i första hand avsedd för allmänheten). En avdelning kan för gästerna visa rörelsens utveckling i värdfolkets eget land.

Invigningshögtidligheten bör avslutas med festlighet, där dans bör vara obligatorisk för att få fram ett rörligt liv.

Andra dagen:

Om det är en söndag: obligatoriska gudstjänster. Rundturer i staden, helst i omnibussar. Minnesmärken, sevärdheter etc. etc. demonstreras på esperanto enligt väl genomtänkt plan.

Om möjligt gemensamma måltider under rundturen, alla på en gång eller i omgångar.

Teaterafhton: En klassisk sak, en allvarligare pjäs av modernt snitt, som Stockholmsrepertoaren under det senaste decenniet kan lämna prov på eller varför inte ett lustspel av god kvalitet. I varje fall måste det vara en väl känd sak.

Tredje dagen:

Specialsammanträden för diverse organisationer inom E-rörelsen.

Uppvakningar av internationella rörelsens spetsar hos stads- eller statsrepresentanter i kongresstaden.

Litteraturafton. Olika författare från olika länder presenteras under någon minut, och sedan får de livslevande läsa något kort avsnitt ur egen produktion.

Fjärde dagen:

Årsmöte med IEL, varvid måste tillses, att det icke blir meningslösa diskussioner om vad som har varit. Styrelsen för IEL bör förbereda några få, stora frågor, varom beslut skall fattas.

Ny teaterafhton: Denna gång revy, helst om esperanto.

Femte dagen:

Utfärd till angränsande ort eller orter. Ev. bussresa eller båtresa för att få se omgivningar eller någon intressant plats i närheten.

Fri kväll. Ev. kan man tänka sig smärre specialarrangemang att användas och bevistas av dem som så önska.

Sjätte dagen:

Sammanträden med diverse specialorganisationer.
Stor bal med solistuppträdanden, sångkör etc. Supé.

Sjunde dagen:

Film och reklam för nästa kongress.
Stora avslutningssammanträdet. Utdelning av diplom etc. Information om efterkongressarrangemang.

ÖNSKETÄNKANDE

(blandat med realistiska synpunkter).

Sommaruniversitetet måste finnas och dess olika delar (föredrag) inlemmas i det ordinarie programmet. Här bör man koncentrera sig på att få så framstående föreläsare som möjligt. Det finns ju massor av universitetsutbildade män, professorer etc., inom våra led, och där bör svängrum lämnas åt Frankrikes framstående naturvetare-esperantister med massor av s. k. "sensationella föredrag" med film och experiment i bakfickan (om de nu leva), åt Englands språk experter och åt Ungerns förmågor, för att nu nämna några exempel.

Kongressboken skall innehålla program men även bildmaterial från föregående kongresser (man skulle t.o.m. kunna tänka sig att visst utrymme uppläts för referat, mest i bild av föregående kongress), tabeller, upplysningar, allt på esperanto, dock så uppställt att boken kan användas som reklam gentemot icke-esperantister.

Kongresstidning skall helst utgivas och utkomma minst en gång i månaden ett halvt år i förväg till alla anmälda och under kongressveckan varje dag (detta är ju önsketänkande. Ett annat sätt är att utgiva kongresstidning 6 månader innan ocvh låta en daglig tidning på platsen ombesörja veckans referat.)

En radiokvart eller -halvtimme varje dag med summariskt referat på esperanto, intervjuer etc. avsedda för hela världen.

Offentliga föredrag böra hållas, om det är en tillräckligt stor stad, som kongressen hålls i. Helst utomhus. Givetvis med tolkning.

Turistbroschyrs på esperanto måste finnas dels över landet, där kongressen hålls, och dels över själva kongressstaden.

Funktionärerna i staden böra kunna esperanto. Sålunda bör kurser hållas i god tid för polismän, hotellpersonal etc. etc. I detta sammanhang skulle man kunna tänka sig, att ett par hotelell helst reserverades för kongressens räkning. Där borde personalen, eller viss del av densamma kunna tala esperanto. Matsalen skulle ha matsedlar på esperanto etc.

Handel och industri i kongressstaden borde intresseras i förväg. Bara ett exempel: En chokladfabrik kunde mycket väl, om överenskommelse gjordes i god tid, trycka ett visst antal banderoller med esperantonamn och -text och utbyta banderollerna mot dessa på i marknaden redan förefintlig chokladsort och sälja den som esperantochoklad under veckan.

Propagandastafett genom ett flertal länder till kongressstaden i likhet med olympiastafetten etc. Stafettrollen kunde ex. innehålla en lämplig text på esperanto översatt till samtliga de länders språk, genom vilka stafetten gick.

Utfärd skall ju göras på kongressorten. Då ligger det ju närmast till hands att hålla upplysande föredrag på esperanto om diverse minnesmärken, intressanta byggnader och sevärdheter. En sådan utfärd bör ju i en stor stad helst ordnas i omnibussar.

(I detta sammanhang — kongress och omnibussar — kan jag ej låta bli komma med en liten idé, som jag senare tänkt föreslå SEF och ETK. Sveriges esperantis-

ter — och efter hand esperantister även från andra länder — böra efter kriget fortsätta sina resor i andra länder, då detta blir möjligt. För att ur esperantosynpunkt få största möjliga utbyte av resorna skulle jag vilja föreslå, att dessa i viss utsträckning finge äga rum i omnibus (efter mönster från Danmark, där vissa turistorganisationer praktiserat detta system med gott resultat). En omnibus för 40 pers. tager med sig 30 pers. (för att få god plats för bagage), förses med iögonenfallande skylt om esperanto, startar i Trelleborg och "kryssar" sedan på kontinenten, ordnar sammanträffanden med esperantister på orter, som passeras, gör lämpliga rundturer var som helst, stannar var som helst och inträffar slutligen i kongresstaden. Det vore ju reklam för kongressen också.

Till utfärder hör naturligtvis också s. k. efterkongressresor av det ena eller andra slaget.

Diskussionsafton skulle nog vara en programpunkt, som kunde locka medverkande. Ett ämne av internationell karaktär (t. ex. den internationella flygtrafikens organisation, radioprogrammens sammansättning etc.) fixerades av IEL, skickliga inledare från några länder vidtalades, och debatten släpptes los. Om lokalen vore tillräckligt stor, vore det mycket lämpligt att inbjuda representanter från eller allmänheten i kongresstaden.

Besök på viktigare industriella anläggningar eller i ett handelsföretag har säkerligen en hel del fog för sig och skulle kunna läggas in som en punkt under utfärderna.

Litteraturen bör flöda under kongressveckan. Det går säkerligen lätt för IEL att träffa avtal med ett eller flera förlag att släppa ut en viss eller vissa böcker just under kongressveckan och i kongresstaden. En bok varje dag t. ex.

Ja, det var i korta drag några önsketankar. Allt är dock till sist beroende på de resurser som står till buds. Den långa raden av kongresser visar ju en mängd andra detaljer, såsom invigning av gator med esperantonamn, filmpremiärer, allt annat att förtiga.

Man talar om en kongress i Sverige. Malmö — för att nu nämna en stad — har ju en aldeles ny teater av kontinental snitt, och den lämpar sig mycket väl för vissa kongressarrangemang. Närheten till Köpenhamn möjliggör eller rättare nödvändiggör en för- eller efterkongress i den staden. Universitetet i Lund har förut varit plats för sommaruniversitetet inom våra led. Staden Lund utgör ju en jättereservoar för liggplatser. Trakten omkring staden gör ju inte precis anspråk på att kallas för typiskt svensk natur men kan visas ändå.

Var och en får utnyttja sina resurser.

Malmö den 22 augusti 1944.

Jan Strönne.

Hans Cristian Andersen liaj vivo kaj verko.

Av Bibliotekisto Chr. Heilskov.

Pris (inkl. oms.) 2.10 kronor.

(Porto vid förskottslikv. 0.10; vid postforsk. 0.35)

En livfull och i högsta grad intressant skildring av den ryktbare danske sagoberättarens dramatiska liv från barndomens torftiga dagar till det sena erkännandet.

Upplagan är mycket begränsad!

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.

Likvid pr postgiro, postforskott eller i frimärken.

NUR BABILÔ.

F. Szilágyi.

Tago sekvas tagon, oni sidas en la tempo, kvazaŭ en iu trajno. Nur antaŭen! Kvankam oni dubas, ĉu tio estas "antaŭen"? Oni maljunigas, griziĝas, oni prefere volus pljunigi kaj tio estus "antaŭen". Se oni volus reformi, oni havus bonajn konsilojn. Ne, eĉ la individua vivo en sia tuto apenaŭ respondas al niaj deziroj. Kaj la t. n. grandsocia vivo? Malpli, malpli! Ĝiaj sensaciaj produktoj montras perfektiĝon nur tiurilate, ke ili eble tre rapide kaj neatendite povas liberigi homojn de la senutila cerbumado. Ili liveras malavare la neniiĝon.

Kelkfoje oni sidas en reala trajno. Reala, reala... Ĉu la trajno, en kies kupeo mi nun sidas, estas pli reala, ol la tempotrajno, kiu komunikas senhalte kun ĉiu diktator-eco de la neevitebla horara fakto? Nešanĝebla ĝi estas. Sed kiu volus grumbli pro tio? Oni veturas en la tempo kaj momente mi veturas ankaŭ en Smolando. Oni havas relative bonan humoron, oni vidis verajn esperantistojn kelkloke kaj oni estis eĉ en pluraj urboj, kie belaj princoj — ilia komuna nomo estas "la ĉi tiea Esperanto-klubo" — vekiĝis el siaj jardeklongaj songoj. Ili estas ankorau iom song-ebriaj, sed espereble morgaŭ jam ili dansas "jiterbugon" en la pac-balo de la mondlingvuloj.

Sed tio estos morgaŭ. Nun oni militas kaj fervore renversas tiujn inertajn moralprincipojn kaj fidojn, kiujn oni havis en la dubinde konfidinda tempo de la t. n. paco. Ni sidas en nia kupeo. Kial pensi? Nur sidu, tio sufiĉas. Dekan fojon mi trafoliumis la semajnan revuon, kiun mi heredis de bonkora kunvojaĝinto kaj nun mi rimarkas aktualan titolon: "Kion oni faru pri la militkulpoj?" Pri ili, kiuj kaŭzis la militon. Nu, kion vi farus pri ili? Kion mi? Mi ne scias, mi ne havas ideojn, mi estas pasivulo, kunvojaĝanto.

Sed kion diras la rond-demanditoj? Diverse pensantaj viroj kaj virinoj. La viroj ĝenerale ne parolas pri la temo. Ili pritraktas, kiel oni starigu la juĝejon ktp. La sola escepto estas la eminenta verkisto Vilhelm Moberg, kiu tute ne intencas mortigi la militfriponojn, sed eĉ bone prizorgi ilin, enkaŭgi ilin kaj por enirprezo eksposiciei ilin. La enspezo apartenu al ilaj viktimoj. Oni ne scias, kiu maniero estus pli venĝa, ĉu la sangsoifa — sinjorino inter la demanditoj konstatas konstante, ke ekzistas ankorau sufiĉe de lanternkolonoj en Eŭropo por pendigi ilin — ĉu la sangsoifa do, aŭ tiu ĉi kontinua venĝo. Mi mem volonte kantus la "Esperon" antaŭ tia kago kaj tio estus duobla sufero al ili, ĉar supozeble ne troviĝas esperantistoj inter la militfriponoj, kaj due, ĉar laŭ la kompetenta artkritiko de mia cirkaŭajo mi havas sensacie aĉan vocon.

Entute oni povas konстатi, ke la virinoj formas siajn pensojn pli konkrete ol la viroj. Ili ne pensas pri juĝoj ktp., sed tuj pri la stratlanterno k.s. Nu jes, ankaŭ inter la viroj troviĝas kelkaj respondantoj, kiuj sufiĉe konkrete formas sian venĝon, ekz. konata luktisto, kiu volonte ekzercus la luktadon ĉiutage kun kelkaj elektitaj militfriponoj, sed entute la virinoj estas tiuj, kiuj vi-das tuj la esencon de la afero. Oni jam volus meti flanken la gazeton kaj ekdormeti, sed ne, tion oni ankorau devas legi.

Kiel fraŭlino S. A., kelnerino venĝus. Super ŝia dirajo portreto ridas, junia, ĉarma, blonda fraŭlino! Kion ŝi povas scii pri venĝo kun sia angelala vizago? Sed ne, mi eraris. Sagaca knabino ŝi estas: "Mi ne scias multe pri politiko, sed mi kredas, ke oni rajtas puni la milit-kulpulojn. Mi volus servi mangajojn kaj trinkajojn al neniuj el ili, eĉ se ili pagus milionon, aŭ ili minacas min, ke ili mortos antaŭ miaj piedoj." (Tiu lasta eventualajo ne ŝajnas esti lastranga afero. Rimarko de la subskribinto.) Sed terure, pri kio songas la angeloj nuntempe. La efiko de la milito! Mi volonte imagas al mi la scenon — duondormante — kiam malsatega militfripono en ŝirita frako, aŭ en kota uniformo lace trenas sin al la tablo de la bela kelnerino kaj deziras mangi bifstekon, trinki brandon kaj bieron: "Eĉ unu panpecon vi ne ricevas" — diras severe la angelo. Brava knabino! La fripono elprenas sian dikan monbileton: "Jen, miliono, fraŭlineto, nur porcieton da bifsteko!" "Ne-he", ŝi diras, je kio la malsatega militfripono ekploraĉas, kolapsas kaj mortas antaŭ la bone formitaj piedoj de la angelo. Poste venas la purgistino, kun-

ESTONAJ RIFUGINTOJ.

Venis al nia lando multaj estonaj rifugintoj kiel viktimoj de la terura milito. Unu el ili certe estas konata el Tallinn, ĉar tie ŝi multfoje helpis la svedajn geesperantistojn. Ŝi estis membro de la Tallinna grupo esperantista, kaj multaj vojaĝintoj certe rekonas ŝin de la ĉi-supra bildo. Kune kun sia edzo kaj eta knabo ŝi sukcesis atingi nian landon, kaj nun ili ĉiuj estas en la tendaro "Vita Korset" en Älmhult. Ilia nomo estas "Suurkask" (ŝia julinomomo estis "Saarlen"), kaj kompreneble nun mankas al ili kaj mono kaj vestajoj. Ĉar la familio estas inda je ĉies helpo, la esperantistoj en Karlskoga jam arangis por-momentan helpon.

E.B.

ESPERANTO I SVENSK LITTERATUR.

I sin senaste roman säger den kände författaren Hugo Swensson på ett ställe om huvudpersonen i romanen "Gerhard Olin" följande:

"... grammatikornas undantag var honom en därskap. Varför strök man inte helt enkelt alla undantag och bestämde hur det skulle heta? Det var inte svårigheten att lära in undantagen som retade honom, det var att det var så dumt. Och stavningen sen, den var ännu dummare i alla språk. Ibland satt han och fantiserade om att när han blev världsberömd, för det skulle han bli, så skulle han sammankalla jordens skarpaste huvuden till en väldig kongress, och där skulle man fatta beslut om att slopa alla de fåniga nationalspråken och i stället anta ett världsspråk, till exempel Esperanto. Det skulle helt enkelt beslutas, och eftersom ett sådant beslut vore förfuntigt, så skulle alla människor genast inse dess förfuntighet och rätta sig därefter! Felet var bara att ingen någonsin stått upp och sagt ifrån."

De "MALGRANDA REVUO" ni ricevis tiun ĉi maltrankviligan poštkarton:

Estimata!

Se ankorau estas tempo por tio kaj vi havas lokon, mi estus tre danka, se vi informus en la venonta numero de Espero, ke mi pro militservo malproksime de la hejmo devas prokrasti la eldonon de Malgranda Revuo nr 4/1944, kiu alie estus aperonta en nov.

Kun koraj salutoj!

Stellan Engholm.

balaas la restajon de la mizerulo kaj jen finiĝis sensacia kariero.

Jes, tiel oni arangas en la fantazio de dolcvizaĝaj angeloj kaj en la dormema cerbo de smolanda vojaĝanto. Kaj oni eĉ daŭrigas: Poste mi venas en la restoracion. "Ĉu vi estas militfripono?" demandas la ĉarma kelnerino severe. "Tute ne", mi diras — "mi estas pacfripono, hehe, esperantisto." "Ho, tiel", ridetas la fraŭlino kaj mi ricevas abundan tagmangon por unu kaj sepdek kvin plus trinkmono kaj duoblan porcion da rideto, ĉar la venĝo ja ne sufiĉas en si mem, oni devas senti la kontrastan pluson. Mi volis daŭrigi la tagmangon, sed mi tute ekdormis kaj songis, ke mi vekiĝis je la kanto de la "Panesperantista Unuigo" en Smolando. Kvinnmil elektitaj kantistoj kantis la "Esperon"....

F. Z.

Två glädjebud från Göteborg.

Officiell kurs i esperanto vid LV. 6, Göteborg.

Vid 6:te Luftvärnkåren (LV 6), som är förlagd i de nybyggda kaserner i Bua, Göteborg har överste Bengtsson på förslag av sjukhusdirektionens syssloman Einar Lind upptagit esperanto bland de officiella ämnena för militärens fritidsundervisning. 12 rekryter deltar i en kurs, som börjat med red. Einar Adamson som lärare. För denna kurs användes Seppik-Malmgrens lärobok. Då kursen är statsunderstödd får deltagarna läromateria gratis. Blir resultatet gott, vilket det lovar, då alla anmälta måste infinna sig till kurserna, om ej sjukdom hindrar, så har vi stora utsikter att esperanto blir ett ämne som kommer att samla många för kommande studieår.

Esperanto i Göteborgs folkskolor!

Med anledning av en hemställan från red. Einar Adamson och metallarbetaren Ernst Andersson till folkskolestyrelsen, att esperanto måtte införas i folkskolan från och med 5:te klassen som frivilligt ämne, har styrelsen anvisat, att, där esperantokunniga lärare ställa sig till förfogande, fritidsgrupper böra bildas för ifrågavarande språkstudier inom ramen för folkskolans fritidsverksamhet.

Resultaten av folkskolestyrelsens beslut blir bl. a. att samtliga lärare som vilja undervisa i esperanto i folkskolans fritidsgrupper komma att få samma arvode för detta som vid undervisning i andra grupper som tillhör fritidsundervisningen, som sedan en tid pågår vid Göteborgs folkskolor.

En fritidskurs i esperanto har redan börjat. Vid anmälningar till dessa kurser visade det sig att esperanto fångat det största intresset bland barnen. Man hade räknat med, att flera klassers barn skulle mottagas, men på grund av den stora anslutningen tvingades man dena gång att inskränka sig till att mottaga barn ur folkskolans 8-de klass.

FAVORABONO DE SVEDA ESPERANTO-GAZETO POR LA FINNAJ SAMIDEANOJ.

Samideanoj en Suomujo povas aboni nian gazeton "La Espero" ankaŭ por la jaro 1945 pagante sumon smk 25:— al la poštgirokonto (postisiirtotili) n:ro 60253 (de s-ro Joel Vilkki, Somero) en sia proksima poštofficejo.

Nova gazeto, "La Fajrero", aperis en Uddevalla inter la knaboj en la Einar Dahl-kurso. Gi volas kaŭzi grandan "fajron", studfajron ĉe la geknaboj. Bonan sukceson ni deziras.

FOTO

professorn

vet allt om fotografering — hjälper Er att alltid ta lyckade bilder.

FOTOHANDBOK SOM FAR PLATS I FICKAN!

Ur innehållet: Kamerans rätta inställning. Hur landskap, byggnader, rörliga föremål m.m. fotograferas. Ett kapitel om film. Exponerings- och skärpedjups-tabeller m. m.

"Boken är så klar och lättfattlig, att ett barn kan lära sig fotografera med den. Och den krona boken kostar har man mångdubbelt igen, tack vare, att man lär sig utnyttja filmerna bättre. Alla borde därför skaffa sig den!"

Pris kr. 1:— plus 15 % för oms och porto (vid postförskott tillkommer 0.25 i postförsk.-avgift.)

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO
Fack 698, Sthlm 1. Postgiro 578.

KVINDEKJARULO.

La 20-an de okt. s-ro G. M. Bengtsson, Kiruna, solene festis sian kvindekan naskig-tagon. Matene la solenan tagon esperantoklubanoj kaj aliuloj per floroj kaj memor-donacoj honoris lin. Per bongusta kafo kaj aliaj bongust-ajoj li dankis kaj ni kune guis agrablan matenon. Ves-

pere la saman tagon li donis feston en la popola parko. Per paroladetoj, kantado kaj muziko la ĝojo kaj la humuro estis bonega. B. estas unu el la fondintoj de Kiruna Esperantoklubo kaj faris multan idealistan laboron al ĝi. Pere de li multaj aliuloj komencis studi Esperanton.

Ni ĉiuj samideanoj kaj aliaj deziras al li bonan sanon dum multaj jaroj kaj de li helpon por disvastigi la indan ideon: Esperanto ĉie en la mondo.

H o j o .

C. B. LUNDBORG 70-JARA.

Unu el la pioniroj de la esperanta movado en Malmö, s-ro C. B. Lundborg, fariĝos 70-jara la 27-an de nov.

S-ro Lundborg estas inter la fondintoj de Klubo Esperantista de Malmö en la jaro 1906, kaj li fariĝis la unua sekretario de la klubo. Dum kelkaj jaroj li fervore laboris por la klubo, sed poste li malaperis el ĝia horizonto..

Če la 30-jara jubileo en la jaro 1936 li denove aliĝis al la klubo, kaj de tiam li estas unu el la plej fervoraj kaj oferemaj inter la anoj. Neniam li forgesas propagandi kaj defendi nian lingvon. De 1941 li estas honora membro de Klubo Esperantista de Malmö.

La klubanoj ĝojas pro tio ke ili ankoraŭ inter si havas unu el la fondintoj de la klubo kaj esprimas siajn estimon kaj gratulon al la malnova pioniro.

G.H.

VILKET SÄTT ÄR DET BÄSTA ?

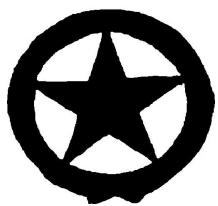
För att du må förkovra dig i språket, har du två olika sätt att välja. Dels att översätta från svenska till esperanto, dels att skriva original på esperanto. Utav dessa är det sistnämnda det förnämsta. Översättning är mycket bra, ty då får du se ett bra språk i original, som skall översättas till ett annat språk, och du kommer underfund med olikheterna. Men inte så vid original på esperanto. Då återspeglar du ditt eget språkliga tankeliv, och du kommer lättare tillräcka med din egen skräplighet.

En av mina elever skrev en gång: "Ni venas por anonsi". Han tänkte på svenska: "Vi kommer att annonsera". En annan skrev: "Mi solvas bileton al . . ." = "Jag löser biljett till . . ." En annan skrev: "Mi äudas sur la radio".

Den som gör sådana fel är inte att förakta, ty han kan bli rättad, den som endast översätter gör aldrig sådana fel, men han tänker aldrig på, hurudan texten skulle bli, om han själv skulle författa den. En av mina elever tackade mig för korrigeringarna och sade: "Nästa gång ska du slippa skriva med rött bläck". En annan vågade inte skriva för att på så sätt undvika att få se några bokstäver skrivna med rött bläck. Jag skrev själv en gång: "la libro, k i o . . ". Hade jag skrivit rätt, då hade jag inte blivit väckt, men nu fick jag se mitt fel och aktade mig nästa gång.

Estu diligenta sen timo, kaj vi perfektigos!

Albin.

Meddelande från Esperanto-Institutet

Höstens examenstexter.

Texterna för de skriftliga översättningsproven till höstens examina (22 okt.) kunna nu erhållas av dem, som önska prova sina kunskaper. Priset är 10 öre pr st. Ange om lägre eller högre examen avses. Den som önskar få sin översättning rättad av institutet insänder den jämte 50 öre i frimärken.

Esperanto-scouter.

Institutet har beslutat uppmana esperanto-kunniga scoutledare att i sina grupper verka för avläggande av Svenska Scoutförbundets Esperanto-märke.

Kursbetyg gratis.

Institutet har låtit färdigställa betyg att användas vid kursavslutningar. Betygen äro så formulerade, att de kunna användas såväl efter nybörjarkurser som efter fortsättningsskurser, konversationscirklar, tolkningskursar o. s. v. De lärare och kursledare, som genom utdelning av betyg vilja få en högtidligare avslutning av sin kurs, ha alltså nu möjlighet att hos institutet begära kursbetyg, vilka ställas till gratis disposition. Institutet önskar emellertid om möjligt vid sådan beställning få uppgift om kursens karaktär, antal elever, kursmetod och antal lektionstimmar.

Hädanefter kunna alltså alla kurser avslutas med betygsutdelning. Men dessa betyg få naturligtvis ej förväxlas med de examensbetyg, som institutet utställer efter avläggande av de examina, som förrättas varje höst och vår.

Läroböcker till flyktingläger.

Genom danska beskickningen i Stockholm har institutet till de danska flyktinglägren distribuerat 100 läroböcker i esperanto.

Engelska i folkskolan.

Vid institutets direktionssammanträde diskuterades de förslag, som i samband med skolkommisionens betänkande gjorts av åtskilliga lärarorganisationer och skolstyrelser att införa engelska i folkskolan för de mest begåvade eleverna. Institutets direktion ansåg sig icke ha något att erinra emot ett sådant arrangemang. I och med att engelsk undervisning kommer till stånd för de begåvade eleverna, blir det näml. nödvändigt att bereda de övriga eleverna undervisning i ett eller flera andra ämnen under motsvarande tid. Många skäl tala därvid för undervisning i esperanto. Esperantos lätthet gör det möjligt för även mindre språkbegåvade elever att lära det. Esperantos internationella ordförråd berikar deras ordskatt. Esperanto gör dessutom utomordentligt god tjänst som turistspråk. Direktionen anser sålunda, att införande av engelska i folkskolan i det långa loppet kraftigt kommer att gynna esperanto genom att den princip godtages, att främmande språk må undervisas i folkskolan.

Livlig esperanto-sommar 1945.

Institutet planerar sommarkurser och semestervistelse för esperantister inte endast på de bågge hittillsvarande platserna Björkås och Granebo, utan även i Kiruna. Dessutom har samarbete etablerats med våra finska vänner, vilka förklarat sig villiga att ordna en kurs i det natursköna Punkaharju. För kursen står Finska esperanto-institutet och Finska A.B.F. Om förhållandena ute i världen det medge, äger kursen rum i början av juli 1945.

I den gångna sommarens kurser deltog ett 60-tal personer. Nästa år fördubblas väl antalet! !

Ett bra uppslag från Kalmar.

Vid studiesäsongens början har Kalmar arbetares esperantoförening tillställt samtliga fackföreningar, klubbar o. s. v. i orten ett tryckt brev med meddelande, att gratis föredragshållare om esperanto som studieämne kan er-

hållas genom esperantoföreningen. Det rör sig förstås om kortare inledningsföredrag. I brevet anges såväl föreningens adress som telefonadress till ordf. och sekr. — Utmärkt idé!

Den s. k. fritidssysselsättningen. . .

I de städer, där s. k. fritidssysselsättning ordnas för skolornas elever och nyss avgångna elever, böra esperanto-kunniga lärare ej underlåta att verka för esperantos införande som ett av ämnena.

Samarbete med S. D. U.

Direktionen uttalade sig för samarbete med "Samarbetskommittén för demokratiskt uppbyggnadsarbete". Sekr. utsågs till representant.

SEF Kolono

SEF-SEKRETARIO.

Geamikoj, la 1 decembro mi lasas postenon kiel sekretario de SEF, ĉar mi translokiĝas al Västerås. Nia vic-sekretario, Sigvard Håkansson, funkcios kiel sekretario ĝis la jarkunveno. Li estas malnova esperantisto, kiu dum multaj jaroj estis sekretario de la stokholma grupo. Li farigis konata speciale pro multaj teatrajoj en esperanto, kiuji li verkis. Post interludo ĉe la bontemplanoj, kie li ankaŭ propagandis esperanton, li antaŭ kelka tempo revenis al la stokholma grupo, kiun li vigligis kiel prezidento dum la malsano de Sune Ahlm.

Mi estis elektata sekretario en 1940, kaj do mi havis la postenon dum preskaŭ la tuta milito. Estis malfacila tempo por la esperantomovado, kie oni jam antaŭ la milito povis konstati veran malprogreson pro la atendata milito. Dum la milito la plej bona instigilo, la internacia kontakto, plejparte forestis, kaj pro la malkresko de membraro la ekonomio farigis bedaŭrinde malforta. Ni kolektis pli ol 8000 kronojn por la sindika agado, kaj nia sindiko faris sian eblon por teni la nivelon de la movado. Sed ni ne povis samtempe kolekti monon por la federacio, kaj ĉar la membrokotizoj ne sufiĉas ni ofte sentis la mankon de ekonomiaj rimedoj.

En tiaj cirkonstancoj ne estis eble fari grandajn entreprenojn, sed ni devis zorgi pri tio ke ni ne perdu niajn membrojn sed konduku la federacion nedifektita tra la ventegoj, kiuj skuis ankaŭ la esperantistan mondron.

Mi komencis tutlandan registradon de esperantistoj, ĉu ili apartenas al SEF aŭ ne. Tiu laboro nur estas komencita sed iom post iom oni povas ĝin finfari. Por raciigi la oficejan laboron mi akiris modernan stencilaparaton, kiu vere estis bonega helpanto en tempo, kiam estis tiom malfacile laborigi sufiĉe multajn esperantistojn. Kiam mi eniris la estraron la membrokotizo estis 35 oeroj po kvartoj. Tiun ridindan aranĝon ni forigis kaj nun estas jarkotizo de 2 kronoj aŭ kun gazeto 5 kronoj. Mi volis plueniri sur la vojo kaj doni al ĉiu membro de la federacio nian gazeton sed ne rekonis sufiĉan komprenon por tiu ideo. Tamen mi ne ĉesos labori por ĝi. Por registrado de membroj mi kompilis sistemon kun membrokartoj, laŭ kiuj ni ĉiam havas aktualan kartaron pri la membro. Tiu sistemo sufiĉe multe kostis sed ĝi multe helpis al ni. Mi kunigis la federacion kun la pacmovado, la sveda sekcio de Mondunuigo por paco, pensante ke la du movadoj havas tiom komune ke ili povas sin reciproke helpi. Je ĉagreno de kelkaj esperantistoj mi konsekvene enkondukis la metran sistemmon de paperformatoj por la presajoj de la federacio kaj ankaŭ propagandis por ĝi.

Ni ofte devis fari monkolektadon inter la membroj de la federacio, kaj mi supozas ke ili ofte malhatis la ĉiam revenantajn postulojn pri subteno. Tamen mono estas ncessa kaj la membrokotizoj ne sufiĉas. Tial mi proponis novan formon de kolektado, kie la pli bone situataj membroj povas pagi pluan kotizon, nome la garantiantoj, kiuj venontan jaron komencos pagi la garantikotizon de 10 kronoj. La duono iras al la propaganda fondo.

La ideo de Strönne pri programarkivo nun estas realigata, kaj espereble ni per tio helpos al la grupoj estraraj ke ili havos tempon sin okupi ankaŭ pri pli gravaj taskoj ol elpensi programpunktajn por amuzigi la membrojn.

Antaŭ kvar jaroj mi konis preskaŭ nur stokholmajn esperantistojn. Pro la jarkunvenoj kaj cetera federacia laboro mi nun konas samideanojn tra la tuta lando, sed pro la milito mi nur malmulte havis kontakton kun eksterlandanoj. Mi ege gajas nun koni tiom da fervoraj kunlaborantoj en nia lando kaj mi kore dankas al ili pro interesa kaj instrua kunlaboro. Mi ankaŭ humile petas pardonon se mi foje eraris aŭ ne kapablis sufiĉe diligente labori. En la komenco mankis al mi sperto pri la movado kaj mia sano ne estas tiom fortaj ke mi povas labori ankaŭ nokte kiel mia antaŭulo.

Jam en 1943 la membroj denove kreskis post multjara malkreskado. Multaj signoj ankaŭ montras ke la movado diversloke post duondormo vekiĝis kaj komencis agi. Mi havas fortan fidon je la estonto, kvankam mi kredas ke la movado dum ankoraŭ multaj jaroj devos pacience plueniri kaj ke la venkoj ne estos facile atingeblaj. Inter la taskoj kiuj atendas nin tre grava estas restarigo de pli intimaj rilatoj kun IEL kaj fratorganizo speciale en la nordaj kaj baltaj landoj. Ni devas ankaŭ provi mildigi la ardan malamon kontraŭ la malamikoj ĉe la popoloj en okupitaj landoj. Gi estas komprenebla sed neniel promesas pacon por venontaj generacioj. Pri la hejma movado mi forte esperas ke ni iam ricevos veran esperantocentron en Stockholm kun federacio, eldonejo kaj stokholma grupo en la sama domo. Tie ni ankaŭ nepre havu bonan arkivon aŭ muzeon de esperanto. Por efika laboro ankaŭ estas tute necese havi pagitan oficiston kiu prizorgas ekspedan laboron ktp.

La kongreso en Karlskoga ja deklaris ke SEF ĉiam estas preta diskuti kunigón kaj kunlaboron kun aliaj esperantoorganizo kaj nacie kaj internacie. Tio ne estu nur frazo. Estas mia varma deziro ke ĉiuj esperantistoj kunlaboru por la komuna celo.

La interna ideo certe ne ĉie taŭgas kiel propagandilo, gi estas nur mokata de homoj kiuj ne povas ĝin kompreni. Sed inter ni esperantistoj ni sincere konfesu ke tiu ideo estas la sola aŭ almenaŭ ĉefa kaŭzo ke ni oferas horojn kaj jarojn en nia por eksterulo tiom stranga sed tiom alloga movado. Kiam mi lasas la estraron mi tamen ne lasas vian rondon sed daŭrigos sindone labori por nia (mi malofte uzas la vorton) sankta afero!

Salex.

PROPAGANDAKASSAN (postgiro 2012)

har sedan föregående redovisning fått mottaga följande bidrag: Arne Harnell, Bengtsfors, 5 kr.; ..s And., Esperantujo, 5; Hillevi Zackrisson, Tannefors, 10; Skövde Esperantoklubb 5; E. Falk, Skövde, 5; Axel B. Mandell, Skövde, 2; Stolt, Skövde, 2; Gunnar Ring, Skövde, 2; Norrköpings Esperantoförening 25; från Norrköping följande: Nils Johansson 3; K. Lönngren 3; Ch. Johansson 3; E. Gustafsson 3; Märta Andersson 3; Wivan Kullander 3; J. Pihlström 3; Karin Pettersson 2; C. Carlsson 2; Ragnhild Ahl 2; Edvin Rolf 3; Anders Roos 3, A. Wattsten 2; Margareta Arnroth 2; E. Lindqvist 5; Krylbo Esperantoklubb 40; Karl Bengtsson, Krylbo 10; Medlemmar i Vingåkers Esperantoklubb 5; från Motala; Carl Hallros 2; M. Österberg 2; R. Andersson 2; Sven Uno 2; A. Seger 4; Axel Hellman 2; Motala Esperantoklubb 5; ur Esperantoklubben La Fajrero's klubbkassa, Uddevalla, 5. S:ma 182:—. Tidigare redovisat 784:15.

Avgår felaktigt redovisade 25:—, Harry Nilsson, Malmö. S:ma kr. 941:15.

Vi tacka hjärtligt för bidraget. Det har varit svårt ibland att tyda namnteckningarna på listorna, varför jag ber om överseende ifall några namn eller initialer skulle vara felstavade här.

Birger Germann.

Der Weg ins Leben (La vojo en la vivon) estas nomo de stencilita gazeto eldonata de junaj germanaj rifugintoj en Svedio. Nia samideano Rudolf Petri, kiu iam organizis la esperantoparolantajn skoltojn en Germanio sed nun estas en nia lando, estas membro de la redakta komitato por tiu gazeto, kaj li enmetis artikolon pri esperanto. Cetera li bone propagandas esperanton inter siaj germanaj amikoj. La numero 3 cetere enhavas i. a. artikolon, kie oni pledas por centra kartoteko kaj vasta organizo ekzemple sub Ruđa Kruco por retrovado de homoj, kiuj dum la milito estis transportitaj malproksimen. "Cu vi vivas ankoraŭ?" estas la titolo.

Salex.

Al insulo feliĉula.

Ekbloviĝas multaj ventoj, uraganoj sur la vojo
al insulo feliĉula de la pacifico infanrodo.

Ondoj ŝaumaj furiozaj kaj minacos la profundo,
dum sopiras vi je fora prisonata bela grundo.

Eĉ neniam iu venis akompane al la celo.
Tute sola vi persistu kun la Di kaj via velo!

Tremegante pro la frosto kaj kun man dolore vunda
direktelon vi tenadu dum vojaĝ tra nokt profunda!

En la foro subakviĝos belmemoroj, verda valo,
kaj trans nigraj nuboj kašos sin vojmontra idealo.
Malespero vin plenigas kaj vi larmos pro fatalo,
vojperdiga drivo mara, malespera vivbatalo.

Sed se restos vi fidela al la ver kaj bone velas,
iam tamen vi ekvidos matenigon. Kiam helas,
ĉe la bordo feliĉula vin la ŝvelondado portas
kaj en noktpremita brusto via koro ree fortas.

Do la sorĉe dormetanta inter rozoj regidino
revekiĝos kaj renkontos vin sur strando ĉe la fino.
Plenbukedon de animaj floroj el la paradiz
Salutante al vi donos ŝi pro venk je ama kis.

H. J. Dahlén.

PRI MILITKURSO.

Dum militservo en Stockholm julio-aŭgusto 1944 mi per helpo de SEF povis arangi senkostan militkurson en mia tendaro. Kvankam mi nur havis 4 lecionojn pro manko de tempo mi tamen povas diri, ke la kurso el propaganda vidpunkto bone sukcesis. Estis 13 partoprenantoj, kaj ĉiuj kun granda intereso akceptis la instruon en nia lingvo.

Nun la plej multaj denove estas en diversaj lokoj en la lando kaj certe ili almenaŭ ricevis bonan impreson pri esperanto, kaj tiurilate ili estas valoraj por nia movado. Ĉiu militservanta esperantisto povas arangi similajn kursojn kaj tiamaniere interrompi la enuigon de la militservo kaj ankaŭ altiri al la movado pli da simpatiuloj, sed — ĉar vere estas granda sed — mankas io en nia organizo, ni ne havas membrosvoron.

En ĉiu loko ni havu almenaŭ unu membrosvanton, kiu adepto la esperantan infanon kaj konduku ĝin daŭre en la esperantan mondon. Tiamaniere oni povas skribi al la servanto kaj mencii al li ke tiu aŭ tiu nun estas en lia loko kaj ke tiu persono interesigas pri la movado, kaj tiel ni certe povas konservi multajn valorulojn.

Kiel nun estas, multaj de niaj membroj kaj lernantoj perdiĝas pro manko de instigo ĉe translokigo al aliaj lokoj, almenaŭ ni spertis tion ĉe translokigo al Stockholm kaj alioke de multaj fervoraj membroj, pri kiuj ni nun scias, ke ili estas for el Esperantujo.

Helpo, kaj rapida helpo tiurilate estas bezonata.

Vpl. 472 40/24.

Bliv I.E.L.-medlem.

Under detta krig har IEL-medlemmarnas antal i England kraftigt ökats. I Sverige däremot har minskeningen varit betänktligt stor. Vi svenskar har dock fått leva i fred och borde mer än några andra stödja den internationella esperanto-organisationen. Vi vävdja nu till de svenska esperantisterna att bli aktiva medlemmar i I. E. L. genom att beställa årsboken (2 delar, pris 3 kr.) eller årsbok jämte tidning (f. n. världens enda internationella esperantotidning, pris 8 kr.) Alla hoppas ju på fred nästa år och då bör Sveriges esperantister visa sin solidaritet. På de platser, där esperanto-delegito de I. E. L. saknas, bör sådan utses. Tillskriv Cefdel. Karl Wästfelt. Se adr. å tidingens sista sida!

Åter en nyhet FRÅN FÖRLAGET.

Hans Christian Andersen — liaj vivo kaj verko. Esperanta originalo de Chr. Heilskov. Pris 2 kr. (plus oms. och porto) hos Förlagsföreningen Esperanto, Fack 698, Sthlm 1. (Postgiro 578.)

Det torde väl icke finnas någon svensk, som icke lyster till namnet Hans Christian Andersen. Den store danske poeten och sagoförtäljaren har i vårt land, liksom all världen över i övrigt, funnit den beundran, som hans förtjusande konst är värd. Men när vi ha läst och njutit av hans fabler, ha vi kanske inte ägnat mången tanke åt mannen bakom verket, åt hans strävanden, hans misslyckanden och motgångar innan han nådde målet. Därför är det med stort intresse man tar del av den uttömmande skildringen av Andersens barndom och uppväxtår samt hans ojämna kamp mot ett oftast ogynnsamt öde och ett länge återhållet erkännande, som vår danske meningsfrände, bibliotekarien Chr. Heilskov, utarbetat i original på esperanto.

Det är ingen tröttande läsning som här erbjudes. Tvärtom fångas man av den levande skildringen, och man noterar tacksamt efter genomläsandet, att man fått reda på en hel del, varom man förut intet vetat. Christian Andersen, som förut nästan synts oss synonym med de sagans figurer han skapat, har plötsligt blivit en varelse av kött och blod.

Verket har utan vår vetskap funnits till redan sedan krigets början, och först nu och av en ren händelse ha vi fått reda på dess existens och lyckats skaffa ett 50-tal exemplar. Vi tro att de komma att finna förtjusta köpare omedelbart. Här som alltid gäller: den som kommer först . . .

BEN.

Svisa Antologio.

Som vi förmadade, tog den lilla upplagan av Svisa Antologio snabbt slut. En del av dem som beställt boken ha ej kunnat erhålla den. Vi ha en liten men svag förhoppning om att kunna få en del ex. ytterligare från Schweiz, varför vi föreslå dem, som insänt likvid men ej fått boken, att avvakta någon tid.

Utländska nycklar.

Den starka flyktingströmmen har orsakat stark efterfrågan på bl. a. finska och estniska nycklar. Bägge ha varit utsålda från förlaget nu en tid. Vi ha emellertid lyckats få ett mindre antal av finska nycklarna på nytt, var emot estländska nycklar visat sig omöjliga att skaffa.

Ävenså är en stor del av övriga länders nycklar utgångna och ha ej stått att förnya. En del finnes dock fortfarande: albana, araba, bulgara, flandra, hungara, islanda, itala, juda, kroata, latva, malaja, norvega, portugala, romanica, slovaka, slovena, ukraina. En samling av dessa nycklar är en nöjsam sak att ha i sina esperantorekvista.

Sådant gläder.

Vi ha mottagit följande:

"Undertecknad, som för cirka 14 dagar sedan bekom "Hasse Z-boken", vilken jag nu studerar för andra — men säkerligen icke sista gången — kan icke underlåta att gratulera Förlagsföreningen för utgivandet av denna utmärkta bok, och översättaren är värd allt beröm för den utomordentligt gjorda översättningen.

Jag tror för min del att utgivandet av dylika lättlästa och roliga böcker skulle betydligt sporra intresset för esperanto, då folk i allmänhet icke har lust att fördjupa sig i alltför seriösa och svårlästa verk.

Alltså ett hjärtligt tack för en trevlig bok.

Med utmärkt högakning
Carl E. Palm
Kriminalkommissarie.

SVEDA KRONIKO

DALEKARLIA ESPERANTO-DISTRIKTO JUBILEAS.

Dimanče la 8-an de oktober trideko da geesperantistoj el diversaj lokoj renkontigis en la urbodomo de Borlänge por solenigi la 20-jaran jubileon de la dalekarlia esperantodistrikto. La distrikta prezidanto, Karl Bengtsson el Krylbo, salutis ĉiujn alvenintojn kaj speciale bonvenigis la invititan festparolanton de la kunveno, fil. lic. Karl Söderberg el Upsala, kaj la iaman unuan prezidanton de la distrikto, nian ŝatatan estron de la Eldona Societo, s-ro Bernhard Eriksson, kiu ankaŭ alvenis el Stockholm.

En sia festparolado s-ro Söderberg i. a. rakontis pri la granda interproksimigo de la diversaj landoj dum la intermilita periodo, kiun kaŭzis la ĉiam pli floranta scienco kaj tekniko. Tiu periodo estis ja ankaŭ la tempo de internaciaj kongresoj. Sed ia vera interproksimigo de la diversaj popoloj apenaŭ estis ebla per tiuj kongresoj pro la terura multlingveco, kiu regis ilin. Alia afero, se oni komparas tiujn multlingvajn konferencojn kun la mond-kongresoj de la esperantistoj. La parolanto poste tre interese daŭrigis sian paroladon donante rapidajn sed allogajn kaj belajn transrigardojn pri granda aro de la universalaj esperantokongresoj. Fine li diris kelkajn vortojn pri la planita postmilita mondkongreso de Malmö, gratulis la dalekarlian distrikton kaj kun bondeziroj al bona daŭrigo laste elvokigis por ĝi kaj la tuta esperantomovado kvaropan horaon.

S-ano Gustav Johansson el Falun poste rakontis pri la unua pionira esperantolaboro en Dalekarlio kaj iom pri la antaŭlaboro por la distrikta fondigo. Salutoj de estonaj samideanoj-rifugintoj en Karlskrona kaj Upsala estis transdonataj de s-ro Engholm kaj Söderberg. S-ro Eriksson diris kelkajn vortojn pri la 20-jarulo, kaj nia jungermano gasto, s-ro Rudolf Petri, vigle rakontis pri siaj esperantospertoj kaj promesis ke post nelonge li certe reveturos al sia lando por tie daŭrige sian laboron por esperanto. Post komuna kantado de la esperantohimno kaj kelkaj dankvortoj de la distrikta prezidanto la jubilea kunveno estis finita.

M.J.

STUDKONFERENCO EN KARLSTAD.

Dimanče la 8an de okt. la "unuigintaj" esperantogrupoj de Värmland—Dal kolektigis al studkonferenco en K.F.U.M, Karlstad. Tre granda nombro da delegitoj kaj unuopaj esperantistoj atentis la inviton al la konferenco, kiun dissendis la Esperanto-Societo de Karlstad kaj la Distrikto de SLEA. Lastatempe oni en diversaj artikoloj plendis pro tio, ke oni ne parolas esperante dum kongresoj kaj konferencoj, sed koncerne ĉi tiun konferencon oni ne rajtas plendi, ĉar jam de la salutparolo ĝis la fino de la unua parto de la konferenco la lingvo estis esperanta,

La prez. de la klubo en Karlstad, instr. G. R. Johansson, malfermis la konferencon kaj konigis la ampleksan programon. Sekvis poste rapportoj de la gruprepräsentantoj, kiuj ĝenerale atestis pri optimismo koncerne la estontan laboron por la lingvo. La plej favoran reporton venis de Karlskoga, kie oni arangos plurajn kursojn por komencantoj. Ankaŭ en la aliaj lokoj la grupoj faras la plej bonon por disvastigi la lingvon kun pli malpli bona sukceso. S-ro Bonander el Karlskoga ankaŭ faris reklamon por la venonta kongreso de SEF. Reklamon por la Feriokursoj en Dals Långed faris la prez. de la distrikto de SLEA s-ro Greger Andersson, kun bona helpo de la "humoristo" E. Pettersson el Malmö, kiu ne timas longdistancajn vojagojn por ĉeesti esperantistajn renkontigojn. Jam dufoje li nun ĉeestis la kursojn en Dals-Långed, sed ankoraŭ ne kontentiĝis, sed intencas reveni plurfoje.. ĉu ne bona atesto por la kursoj? Post la pritraktoj la Esp.-Societo de Karlstad invititis kaj regalis nin ĉiujn al kaf-festo kaj tablokantado.

Post la kafpaŭzo estis tempo komenci la duan parton de la konferenco, al kiu oni invititis reprezentantojn el diversaj idealistaj societoj por diskuti la taŭgecon de Esperanto kaj la eblecojn disvastigi la lingvon. La prez. de la distrikto bonvensalutis la alvenintajn gastojn kaj dankis pro la emo subteni la esp.-laboron, kiun montris ĝis nun

la distr. de Paperlaborista Sindiko. Li esprimis la deziron, ke la nun alvenintaj reprezentantoj ĉiu en sia societo subtenu nian agadon. Instruisto Johansson donis interesajn kaj klarajn informojn pri la pozicio, kiun Esperanto havas nuntempe. Pruvon pri la praktika utilo de la lingvo donis instr. Nils R. Anderwall el N. Råda, kiu paroladis pri sia vojaĝo al la mondokongreso en Varsjawa 1937. Montriĝis dum tiu vojaĝo la supereco de scio en esperanto kompare al scio de la angla lingvo. Li ilustris sian paroladon per granda nombro da bildo de tiu vojaĝo. Interesa parolado, kiu certe faris bonan impreson al la ĉeestantoj neesperantistaj kaj ĉe la esperantistoj vekis la emon entrepreni similan kongresvizon.

En konekso kun tiu bildmontrado sekvis serio da belegaj kolorbildoj de la kurso en Dals Långed kaj de la kongreso en Karlskoga. Sur unu el tiuj ni rekonis la mortintan pioniron Carl Winberg. Honore al li la ĉeestantoj starigis kaj instr. Johansson memorigis pri la sindona laboro, kiu Winberg dediĉis al la esperantomovado.

Antaŭ la finigo de la konferenco oni faris la decidon sendi peton al Radioservo pri enkonduko de Esperanto en ties programon. Jen finis tre sukcesa konferenco, kiu certe instigos la ĉeestantojn al novaj klopodoj por antaŭenigi kaj plifortigi la provinca esperantomovadon. E.H.

SOLLEFTEA. "La Espero". Dum la somero ne estis regula laboro. Dum septembro kelkaj klubanoj kolektiĝis al studado, do ia daŭriga rondo, kun la prezidanto kiel gvidanto. Ni preparas komencantan kurson, sed estas malfacile ekhavi konvenan ejon por la kurso.

VIMMERBY Esperanto Klubo jam printempe dum la jarkunveno diskutis pri esperanta kurso por komencantoj. Post korespondado inter la klubo kaj ABF en du proksimaj lokoj la planoj realigis tiel, ke en oktobro d-ro Szilágyi faris provlecion en Vimmerby, Hultsfred kaj Kisa. La saman vesperon, kiam okazis la provlecion en Vimmerby, la tuta urbeto ĉe la stacidomo akceptis ĉ. 300 estonajn rifugintojn, kiuj logis en la popollernejo, kie la eventuala kurso kunvenos. La ĉefa gazeto, kiu promesis bonan serion de propagandaj artikoloj, aperigis, laŭdire pro la foresto de la redaktoro, eĉ ne unu vorton krom la anonco, kiu estas pli granda ol interkonsentite. Do, kiam d-ro Szilágyi alvenis, ŝajnis al ni, ke mankos kaj partoprenantoj kaj kursejo. D-ro S. kaj la kluba prezidanto persone honorvizitis la jus hejmenvenintan redaktoron, kiu la saman tagon aperigis artikoleton kun bildo. Malgraŭ ĉia neantaŭvidebla malbono la provlecion estis sukcesa kaj kurso povis komenci. Nova venko por la smolandia obstino! Nun ankaŭ komencis infankurso. Kune estas ĉ. 40 viglaj partoprenantoj, kiuj videble havas grandan plezuron je la nova instrumetodo. Versajne estos kurso ankaŭ en Kisa kun loka gvidanto. D-ro Szilágyi faros prelegojn pri Hungarujo en diversaj urboj.

La klubo havas loterion. La gajno, kiu valoras 100 kr., estas tre bela pentraĵo de la fama artistino Rigmor Svenoni. Ciu loto kostas nur 1 kr. Mendu lotojn pagante sumon al O. Olsson. (Postgiro nro 163607.)

29-jara estona studento el Dorpata Universitato deziras korespondi kun svedo. Peeter Kütt, Flyktinglägret, Vandrarhemmet, Vadstena.

KORESPONDADO.

Asekuradistoj. Fondinto de fakgrupo por asekurado en Svislando serĉas koresp. kun fakuloj (fakgrupoj) en alia lando. Werner Laederach, Küngenmatt 31, Zürich 3, Schweiz.

NOVA ADRESO:

Bernh. Lavén, Skantzgatan 10 B, ÖREBRO.

Sveda Instruista Esperanto-Federacio (Svenska Lärares Esperanto-Förbund)

Fägelfängaregatan 20

Göteborg V
Postgiro 314 30

Svenska Esperanto-Tidningen La Espero

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Postadr.: Box 698, Stockholm 1.

Redaktör: Eva Julin, Gps I a, Sthlm.

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Prenumerationspris Från 1943: helt år kr. 4:—. Lösnummer 0:35. Utkommer en gång i månaden.

Annonspris: 20 öre pr mm. Korrespondensannon: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Sveavägen 98. Stockholm. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET (Sveda Esperanto-Federacio), Tegelbacken, Stockholm C. Tel. 20 00 43. Postgiro 20 12.

Avgiften i SEF: Direkt anslutna medlemmar erlägga 7:50 kr. pr år och erhålla tidningen gratis. Föreningar erlägga för varje medlem en årlig avgift av 2:— kr. Varje anslutna förening erhåller ett exemplar av tidningen gratis.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO u. p. a., postadress: Box 698, Stockholm. (Expedition: Sveavägen 98.) Tel. 31 65 01. (Förlagschefen: 10 53 27). Postgiro: 578. (Böcker, tidningar, korrespondenskurser o.s.v.).

SVENSKA ESPERANTO-INSTITUTET, Tegelbacken, Stockholm. Postgiro 5 15 11.

INTERNACIA ESPERANTO LIGO — IEL (Sveda Teritorio): Cefdelegito Karl Wästfelt, Cedergrensvägen 27, Stockholm 32. Postcäka konto 15 12 88. Kotizoj: Membro kun jarlibro kr. 3:—; Membro-Abonanto 8:—; Membro-Subtenanto 20:—; Patrono 80:—.

"Latinets arvtagare"

har blivit det förkortade, populära namnet på den lika populära lilla propagandaskriften

Esperanto — latinets arvtagare

— nationalspråkens jämlike

av professor Björn Collinder
läroverksadj. John Stenström

Dess stora propagandavärde och synnerligen lättillgängliga innehåll har gjort den till ett värdefullt dokument i esperantorörelsens strävan att vinna erkännande.

Vilket värde skulle det inte ha, om varje esperantist rekvirerade ett ex. och sände det till någon icke-esperantist!

Vi skola t.o.m. spara eder besväret med att själv skicka honom det — vi göra det gärna — genom att ni sänder oss 1 kr. pr postgiro (578) eller i frimärken jämt adress på den ni vill uppvisa med ett ex.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1. Postgiro 578.

För kurser och självstudier.

Systematisk kurs i esperanto (Seppik—Malmgren)	1:—
Kurs i Esperanto (Fritz Lindén)	0:90
Dr Szilágyis kurs i esperanto	2:—
Praktisk lärobok i esperanto (Jansson)	2:—

ORDBÖCKER

Svensk-Esperantisk Ordbok	inb.	7:50
Esperantisk-svensk ordbok	inb.	5:—
Dubbel Fickordbok i Esperanto		2:50
Esperanto-Parlör		0:75

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO,
Fack 698, Stockholm 1.